

مدد کاری اجتماعی (کار با جامعه)
«مدد کاری جامعه‌ای»

تألیف

دکتر عزت الله سام آرام

استاد دانشگاه علامه طباطبائی

و

شقایق عالمین

کارشناس ارشد برنامه‌ریزی رفاه اجتماعی

ذخیره

سرشناسه	: سام آرام، عزت الله.
عنوان و نام پدیدآور	: مددکاری اجتماعی (کار با جامعه) «مددکاری جامعه»/تالیف عزت الله مسلم آرام، شقایق عالمین.
مشخصات نشر	: تهران: نشر علم، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۶ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۲۴-۵۳۴-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: مددکاری اجتماعی
موضوع	: خدمات اجتماعی
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ HV۴۰/ص۲م۴
رده بندی دیویی	: ۳۶۱/۰۰۱
شماره کتابشناس ملی	: ۳۰/۹۰۴۲

نسخه

مددکاری اجتماعی

نویسنده: عزت الله سام آرام، شقایق عالمین

چاپ اول: ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: رامین

مرکز پخش علم: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری

بن بست گرانفر، پلاک ۴، تلفن ۶۶۴۱۲۳۵۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۲۲۴-۵۳۴-۵

فهرست مطالب

۵	پیشگفتار
۷	بخش اول: مبانی نظری در مددکاری جامعه‌ای
۹	۱- فصل اول
۱۱	الف: تعریف مددکاری اجتماعی
۱۲	ب: مقایسه روشهای مددکاری اجتماعی
۱۲	۱- هدفها
۱۴	۲- مددجو
۱۵	۳- مشکل
۱۶	۴- کار ابزارها
۱۷	۵- تشخیص
۱۸	۶- برنامه‌ریزی
۲۰	۷- ارزیابی
۲۱	ج: تعریف جامعه
۲۲	- طبقه‌بندی انواع جوامع انسانی
۲۲	- تفاوت‌های اجتماع سنتی و جامعه مدرن
۲۷	- نظریه گزل شافت (جامعه مدرن)
۲۸	- نظریه گماین شافت (اجتماع سنتی)
۳۲	- تفاوت‌های جامعه سنتی با جامعه صنعتی
۳۹	- فهرست منابع فصل اول
۴۱	۲- فصل دوم
۴۱	برخی از مکاتب و نظریه‌های جامعه‌شناسی و...
۴۳	۱- جامعه‌شناسی صوری
۴۵	۲- جامعه‌شناسی ناب تونیز
۴۷	۳- نظریه پدیدارشناسی
۴۹	۴- نظریه مبادله
۵۱	۵- مکتب اثبات گرایی

۵۲	۶- مکتب کارکردگرایی
۵۳	۷- نظریه کنش متقابل نمادی
۵۶	۸- دیدگاه تفهیمی
۵۸	فهرست منابع فصل دوم
۵۹	۳- فصل سوم
۵۹	نظریه‌های توسعه و توسعه روستایی
۶۲	- روستو و مسأله توسعه
۶۳	- اسملسر و توسعه
۶۵	- نظریه راجرز و توسعه
۷۱	- نظریه مراحل سه گانه
۷۳	- نظریه توسعه اجتماعی
۷۵	- توسعه اقتصادی و اجتماعی روستایی در کشورهای در حال توسعه
۸۳	عوامل و شرایط لازم برای توسعه کشاورزی و روستایی
۸۷	فهرست منابع فصل سوم
۸۹	بخش دوم:
۸۹	روش شناسی در مددکاری اجتماعی
۹۱	۴- فصل چهارم
۹۱	طرح مسئله و راهکارها در مددکاری اجتماعی
۹۳	۱- نظریه نوسازی جامعه
۱۱۷	۲- نظریه سازمانهای مردم نهاد
۱۲۷	۳- نظریه فقر و مددکاری جامعه‌ای برای فقر زدایی
۱۴۵	۵- فصل پنجم
۱۴۵	روشهای مددکاری اجتماعی
۱۴۷	- روش رشد و توسعه محلی
۱۴۷	- روش برنامه‌ریزی اجتماعی
۱۴۹	- روش اقدام اجتماعی
۱۵۱	- مقایسه برخی عوامل در سه روش مددکاری جامعه‌ای
۱۵۴	- نقش‌های مددکار اجتماعی در روش کار با جامعه
۱۵۹	- طرح مطالعاتی و حل مشکل در مددکاری جامعه‌ای
۱۶۹	یادداشت فنی
۱۸۵	فهرست منابع فصل چهارم و پنجم

پیش گفتار

خدای بزرگ را شکر می‌نمایم که به این بنده ناچیز خود باز هم فرصتی داد که کتاب مددکاری اجتماعی (کار با جامعه یا مددکاری جامعه‌ای) را با تغییرات لازم به ویژه در بخش نظریه‌های جدید تدوین کرده و به دانشجویان این رشته تقدیم کنم.

مددکاری جامعه‌ای به عنوان یکی از روش‌های مددکاری اجتماعی بیش از ۵۰ سال است که در دانشکده‌های مختلف خدمات اجتماعی در کشور ما تدریس می‌شود.

کتابی که در پیش رو دارید، ویرایش جدید مددکاری جامعه‌ای است که با استفاده از منابع متعدد مرتبط با مددکاری جامعه‌ای و تجربیات مربوط به ۴۱ سال تدریس و تحقیق اینجانب در رشته مددکاری اجتماعی و مطابق با نیازهای آموزش نظری و عملی دانشجویان درس مددکاری جامعه‌ای تهیه شده است.

مبنای اولیه این کتاب بخشی از مطالب مندرج در کتاب مددکاری جامعه‌ای است که توسط اینجانب در ۲۶ سال قبل تالیف و انتشار یافت و هنوز هم به عنوان مهمترین مرجع علمی در رشته مددکاری جامعه‌ای مورد استفاده دانشجویان این رشته قرار می‌گیرد. آنچه مرا بر آن داشت تا ویرایش جدیدی از مددکاری جامعه‌ای را آغاز کنم، جواب به نیازهای جدیدی بود که در فرایند توسعه رشته مددکاری اجتماعی در دانشگاه‌های کشور بوجود آمده است و دستیابی به آخرین منابع مرتبط که در سفر مطالعاتی به کشور مالزی میسر گردید. و در نهایت همکاری ارزشمند خانم شقایق عالمین کارشناس ارشد برنامه ریزی رفاه اجتماعی که به عنوان همکار اصلی در تمام مراحل تدوین این کتاب عملیات پژوهشی و نگارش آن را مدیریت کردند و تالیف دو

فصل آنرا به عهده گرفتند .

در معرفی اولیه کتاب مددکاری اجتماعی (کار با جامعه) باید بگوییم که این کتاب شامل دو بخش است :

بخش اول، شامل نظریه‌هایی است که مفهوم توسعه را مطابق با نظریه مددکاری جامعه‌ای ارائه می‌کنند. بخش دوم، روش شناسی است که روشهای عملی در ارائه خدمات مددکاری جامعه‌ای را مطرح کرده و با ارائه دو دستورالعمل برای تهیه طرح‌های مددکاری جامعه‌ای پایان می‌یابد .

در فرایند تدوین این کتاب همکاران بسیاری مرا یآوری کردند، و بیش از همه آقای دکتر سید احمد حسینی حاجی بکنده‌ای، استاد به حق مددکاری اجتماعی و خانم هدا فتوت دانشجوی دکتری مددکاری اجتماعی که از همه آنها تشکر میکنم .

امید است این اقدام کوچک مورد قبول درگاه حق تعالی قرار گیرد و از همکاران محترم، اساتید ارجمند و مددکاران عزیز که این کتاب را مطالعه می‌کنند تقاضا دارم که کاستی‌ها را تذکر دهند تا انشاء... در چاپ‌های بعدی اصلاح گردد.

دکتر عزت ا... سام آرام

بهمن ۱۳۹۱